

keligheden er markedsbaserede løsninger, som bygger på frivillighed, som lægger op til motivation, f.eks. miljømærkninger af forskellige nye produktområder, f.eks. offentliggørelse af tal fra levnedsmiddelkontrollen, så forbrugerne kan vælge frit, er Venstre og De Konservative ikke med. Det er det, der får mig til at sige, at det er pyntegrønt. Venstre og De Konservative vil i virkeligheden heller ikke bruge de frivillige, de motiverende indsatser. Da bliver det hver gang gæstne overlæg omkring kortsigtede erhvervsinteresser og eksport og sådan noget, og der er ingen reel interesse for miljøet, når det kommer til stykket i praktisk politik.

Vibeke Peschardt (RV):

Jeg skal ikke blande mig i den standende debat her, men jeg vil godt sige til partiet Venstre, der har stillet den her forespørgsel, at vi i Det Radikale Venstre synes, det er udmærket, at man får sat lys på de her problemer, fordi vi har også med mellemrum spekuleret over, om det kunne være rigtigt, at man i det omfang skulle have administrativ adgang til forskellige menneskers ejendom.

Jeg synes også, det er udmærket, at fru Birthe Rønn Hornbech i sit første indlæg gjorde opmærksom på Frederik VII og fortalte et eventyr og gjorde opmærksom på grundloven, som jo snart har 150-års-fødselsdag – godt nok med forskellige ændringer – og det er jo grundlovens frihedsrettighedskapitel, vi er inde i nu. Men da grundloven blev skrevet i forrige århundrede, var der næppe nogen, der kunne forestille sig de ødelæggelser, mennesket kunne forvolde mod sit eget og kommende generationers livsgrundlag, nemlig naturen.

Naturen er hidtil ikke blevet tillagt nogen særlig anden selvstændig værdi, end at den har været fundamentet for alt, hvad vi har foretaget os. Naturen har først og fremmest været til for vores skyld, men takket være udviklingen af en rationalitet, som vi betragter som alle kulturer og alle tidsaldre overlegen, er store dele af naturgrundlaget forsvundet. For øjeblikket forsvinder 140 arter om dagen, og de miljømæssige problemer er meget store.

Vi har hidtil sat menneskets behov over hensynet til andre livsytninger, og dermed har vi også spillet roulette med fremtidige generationers naturgrundlag. Det kan vi ikke forsvare. Derfor er det i de sidste årtier blevet stadig mere tydeligt, at naturen bør have lovfæstede rettigheder, vel at mærke lovfæstede rettigheder, som

beskytter naturen ud fra de livsvilkår, som mennesket kræver. Det skylder vi også de fremtidige generationer.

I ethvert demokrati må man til tider begrænse den enkeltes udfoldelse af hensyn til almenvellet. Under almenvellet hører den fælles interesse i beskyttelsen af vores natur og vores naturressourcer. En af de vigtigste opgaver er at finde en balance mellem hensynet til den enkelte og hensynet til fællesskabet, og spørgsmålet er, om der hidtil ikke er tænkt for lidt på fællesskabet, hvad naturen angår.

Grundlovens §§ 72 og 73 er eksempler, der beskytter individet. § 72 om boligens ukrænkelighed bestemmer, at det kun er domstolene, der kan beslutte, at der skal foretages husundersøgelse osv., dog sådan, at Folketinget ved lov kan bestemme noget andet. Og det er jo det, Folketinget i utallige tilfælde har gjort. Det samme angår § 73.

Med tiden er der kommet stadig flere lovgivninger, der griber ind, som fru Birthe Rønn Hornbech også redegjorde for i sit indlæg, og som statsministeren jo også nævnte. Helt præcist 111 love uden for retsplejeloven giver administrative myndigheder adgang til privates ejendomme uden retskendelse. En af årsagerne til denne udvikling er den offentlige tilskudslovgivning.

Tilskud har det sådan, at det også kræver kontrol, og det er jo en af de ting, som landbruget må tåle som en del af hele EU-ordningen, ikke mindst. Landbruget får mange tilskud, og derfor må landbruget også tåle kontrollen, og det gælder altså både miljø- og landbrugslovgivningen.

Derfor opstår der jo fra tid til anden interessekonflikter mellem den enkelte og den administrative myndighed, der kommer ind på en ejendom. Der opstår stærke følelser, når administrationen kommer ind og forlanger det ene og det andet, og sådan må det desværre nok være. Derfor er vi også optaget af – det kan jeg også se at dagsordenen er – at de kontroller bliver udført med følelse for de mennesker, som egentlig har med det her at gøre. For der kan vel ikke være uenighed om, at det er i fællesskabets interesse at sikre naturen, og at de midler, der ydes som tilskud, som vi alle er med til at finansiere, også rent faktisk bliver brugt til de formål, de er tiltænkt.

Men hvornår er der tale om utidig indblanding, og hvornår er det i alles interesse? Så sent som i går læste jeg om landmænds problemer